

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۳۵۴- ق مورخ ۱۳۸۱/۷/۲۴ و پیرو نامه شماره ۱۷۳۶/۳۰/۸۱ مورخ ۱۳۸۱/۸/۴

طرح اصلاح قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ مصوبه جلسه مورخ هفدهم مهرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و یک مجلس شورای اسلامی در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح شد که نظر شورا به شرح زیر اعلام می گردد:

- ۱- در ماده (۱) وظائف نظارتی خارج از موارد موضوع اصل یکصد و یکم بعهده شورای عالی استانها گذاشته شده است لذا ماده مذکور خلاف این اصل شناخته شد
همچنین اطلاق نظارت موضوع ماده فوق الذکر چون شامل مواردی غیر از همکاری مردم می گردد از این جهت نیز مغایر اصل یکصد و یکم قانون اساسی شناخته شد.
- ۲- در قانون اساسی برای هر شهر جداگانه شورای شهر در نظر گرفته شده است لکن در تبصره ماده (۲) مکرر موضوع ماده (۴) مصوبه برای سه شهر تهران، ری، تجریش مجموعاً یک شورا در تهران منظور شده است لذا این تبصره مغایر اصل یکصد و یکم قانون اساسی شناخته شد.
ضمناً بند (ط) ماده (۷) موضوع ماده (۹) مصوبه مبنی بر ایراد مذکور باید اصلاح گردد.
- ۳- برگزاری انتخابات بصورت منطقه ای مذکور در تبصره ۲ ماده (۷) موضوع ماده (۹) مصوبه مغایر اصل یکصد و یکم قانون اساسی شناخته شد.
- ۴- اطلاق ماده (۱۲) و تبصره های آن موضوع ماده (۱۴) مصوبه موجب اختلال در وظائف شوراها است و همچنین باعث خدشه به استقلال شان می گردد لذا مغایر اصول ۱۰۰ و ۱۰۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۵- چون قیود مذکور در تبصره ۳ ماده (۲) موضوع ماده (۲۳) مستلزم این است که در برخی موارد آراء غیر صحیح یا مخدوش بعنوان رای مردم منظور گردد، لذا تبصره مذکور مغایر اصل یکصد و یکم قانون اساسی شناخته شد.
- ۶- در تبصره یک ماده (۲۶) موضوع ماده ۲۵ مصوبه میزان مبلغ و یا ضابطه تعیین آن مشخص نشده است و این موارد از اموری است که نیاز به تقنین دارد، لذا تبصره مذکور مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی

جمهوری اسلامی ایران

بیت‌الله

شماره

تاریخ

پیوست

شناخته شد همچنین مطابق اصل ۵۳ قانون اساسی کلیه دریافتهای باید به حساب خزانه دارای کل واریز گردد لکن در این تبصره دریافتهای موضوع آن به حساب شهرداری واریز می گردد لذا تبصره فوق الذکر نیز از این جهت مغایر اصل مذکور شناخته شد .

۷- در بند های ۲ و ۳ ماده (۲۸) صرفاً برخی از اشخاص بواسطه مقام و شغل خود از داوطلب شدن برای عضویت در شوراهای اسلامی محرومند بعبارتی غالب اشخاص صاحب منصب و مقامات و مدیران دولتی برای عضویت در شوراهای منعی ندارند در صورتی که مطابق اصل یکصدم شوراهای مردمی وظایف نظارتی موضوع این اصل را بعهده دارند و مدیران و مسئولین عهده دار اداره امور هستند بنابراین شورای متشکل از مدیران و مسئولین به معنای نفی نظارت شوراهای مردمی است، لذا بندهای مذکور مغایر اصل یکصدم قانون اساسی شناخته شد .

همچنین در بندهای مذکور اشخاصی که عضو هیاتهای اجرائی برگزاری انتخابات شوراهای هستند از داوطلب شدن محروم نشده اند یعنی همزمان می توانند هم داوطلب عضویت در شورا باشند وهم عضو هیات اجرائی همان انتخابات که نتیجه آن اخلال در امر انتخابات است، لذا بندهای مذکور از این جهت نیز مغایر اصل یکصدم قانون اساسی شناخته شد .

۸- قیود مذکور در تبصره ماده (۲۹) موضوع ماده (۲۸) مصوبه مستلزم تجویز عضویت افراد فاسد ، ناصالح و غیر موثق در شوراهای می باشد، لذا قیود مذکور از این جهت خلاف موازین شرع و مغایر بند (۱) اصل سوم قانون اساسی شناخته شد .

۹- اطلاق مواد (۳۲) و (۳۳) موضوع مواد (۳۰) و (۳۱) مصوبه شامل مواردی می شود که معتمدان عضو هیات های اجرائی برگزاری انتخابات همزمان داوطلب انتخابات شوراهای می باشند این امر موجب اخلال در امر انتخابات است لذا موارد مذکور از این جهت مغایر اصل یکصدم قانون اساسی شناخته شد .

ضمناً مواد مذکور مبنیاً بر ایراد بند (۷) اشکال دارد باید اصلاح گردد .
۱۰- بندهای ۸ و ۱۶ و ۱۷ ماده ۶۸ موضوع ماده (۴۰) مصوبه از امور زائد بر وظایف نظارتی موضوع اصل یکصدم می باشد لذا بند مذکور مغایر این اصل شناخته شد .

۱۱- وظایف و اختیارات مندرج در ماده (۷۰) مکرر موضوع ماده (۴۴) مصوبه زائد بر وظایف نظارتی مذکور در اصل یکصدم قانون اساسی است لذا ماده فوق الذکر مغایر این اصل شناخته شد . همچنین

وضع و افزایش عوارض و یا تعیین ضوابط آن از امور تقنینی است و اگذاری آن به آئین نامه ، بدون اینکه ضوابط آن در قانون مشخص شده باشد مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد .
ضمناً با توجه به ایراد مذکور برای تبصره موردی باقی نمی ماند .

۱۲- در ماده (۷۱) موضوع ماده (۴۵) ایرادات ذیل وارد است

الف - در بند (۱) انتخاب شهردار ، در تبصره ۲ آن صدور حکم شهردار توسط رئیس شورای شهر بندهای (الف ، ب ، ج) تبصره ۵ آن ، بند (د) همین تبصره در صورتی که قانون مربوطه اختیار و تعیین را به شورای شهر داده باشد ، کلمه تصویب در بندهای (۶ ، ۷ ، ۹) - و تبصره این بند - و عبارت ((تصویب ، اصلاح ، تمیم)) در بند (۱۰) و کلمه تصویب در بند (۱۲) - و تبصره این بند ، و کلمه تصویب در بند (۱۳) و کلمات تصویب و تغییر در بند (۱۴) ، و کلمه تصویب در بندهای (۱۵ ، ۱۶ ، ۱۷ ، ۱۸ ، ۱۹ ، ۲۰ ، ۲۳) چون زاید بر وظائف نظارتی موضوع اصل یکصدم قانون اساسی است لذا موارد مذکور مغایر این اصل شناخته شد .

ب- در تبصره ۶ و ذیل بند (۱۴) تصویب آئین نامه و در بند (۱۰) تعیین ضوابط و تصویب دستور العمل توسط شورای عالی استانها و در بند (۲۳) تصویب ضوابط توسط شورای عالی استانها زاید بر وظائف این شورا در اصل یکصدویکم قانون اساسی است لذا موارد مذکور از این جهت مغایر این اصل شناخته شدند هم چنین ضوابط آئین نامه موضوع تبصره (۶) از امور تقنینی است و باید توسط مجلس تعیین و یا دولت مطابق قانون، آئین نامه را وضع نماید. تبصره فوق الذکر از این جهت نیز مغایر اصول ۸۵ و ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد

ج- عموم تبصره ماده فوق الذکر شامل مواردی زاید بر وظائف نظارتی موضوع اصل یکصدم قانون اساسی است لذا تبصره مذکور مغایر این اصل شناخته شد .

۱۳- در ماده (۷۳) مکرر موضوع ماده (۴۷) مصوبه برکناری شهردار و همچنین انتخاب سرپرست شهرداری توسط شورای شهر زائد بر وظائف نظارتی موضوع اصل یکصدم قانون اساسی است لذا ماده مذکور از این جهت خلاف این اصل تشخیص داده شد .

۱۴- در ماده (۷۵) موضوع ماده (۴۹) مصوبه و هم چنین در بند (۶) ماده (۷۷) مکرر ۲ موضوع ماده (۵۳) اگر منظور از آئین نامه قانون است مطابق اصل ۸۵ قانون اساسی باید بصورت آزمایشی باشد

و اگر آئین نامه است از اختیارات دولت است ، بنابراین تصویب آئین نامه توسط کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی مغایر اصول ۸۵ و ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد .

۱۵- در تبصره بند (۱) ماده (۷۷) مکرر موضوع ماده ۵۲ مصوبه عضویت اعضاء شورای استان با حق رای در شورای برنامه ریزی زاید بر وظائف نظارتی موضوع اصل یکصد و یکم قانون اساسی است لذا

تبصره مذکور مغایر این اصل شناخته شد .
من اصراف و

۱۶- در ماده (۷۹) موضوع ماده (۵۸) مصوبه رسیدگی به شکایات مبنی بر تخلف از قوانین-شوراها بر عهده هیات موضوع این ماده گذاشته شده است عموم آن مغایر اصل ۱۵۶ قانون اساسی شناخته شد .
انطلاق

۱۷- چون مستفاد از تبصره ماده (۸۰) موضوع ماده (۵۹) مصوبه، سلب حق اعتراض و مراجعه به محاکم صالحه از کسی است که مدعی تضييع حقش باشد، لذا تبصره مذکور مغایر اصول ۳۴، ۱۵۶ و ۱۵۹ قانون اساسی تشخیص داده شد .

۱۸- در ماده (۸۱) موضوع ماده (۶۰) مصوبه منحصر نمودن انحلال به شوراهای روستا و شهر مغایر اصل (۱۰۶) قانون اساسی شناخته شد .

۱۹- در تبصره (۲) ماده (۸۲) موضوع ماده (۶۱) مصوبه انحصار مراجعه به دیوان عدالت اداری و حصر در رسیدگی شکلی توسط این دیوان مغایر اصول ۳۴، ۱۵۶، ۱۵۹، ۱۷۰ و ۱۷۳ قانون اساسی شناخته شد .
 ۲۰- در قانون فعلی، شوراهای شهرستان، استان و عالی استانها نبوده و در این طرح اضافه شده است و موجب افزایش هزینه های عمومی است که طریق جبران آن مشخص نشده است لذا مواد و تبصره های ذیل از این جهت مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی شناخته شد .

مواد (۲، ۱)، ۲ مکرر و تبصره آن ، ماده (۱۰) و تبصره های (۱، ۲، ۳) ، ماده ۱۱ و تبصره های (۱، ۲) ماده (۱۲) و تبصره (۱) ، ماده (۱۳) ، ماده (۱۴) تبصره (۲) و ماده (۱۴) مکرر ، ماده (۱۶) مکرر ، ماده (۷۱) و تبصره (۶) ، ماده (۷۵) ، ماده (۷۷) و بندهای (۱، ۲، ۳) و ماده (۷۷) مکرر بند (۱) و تبصره و ماده (۷۷) مکرر ، ماده (۷۸) و (۷۸) مکرر (۱) ، ماده (۷۹) و بندهای (۱، ۲، ۳) ، ماده (۸۰) و تبصره ، ماده (۸۱) ، ماده (۸۲) و بندهای (۱، ۲) ، ماده (۸۲) مکرر (۱) ، بندهای (۱، ۳، ۴، ۵) ماده (۸۲) مکرر (۲) و تبصره

یک

جمهوری اسلامی ایران

بیت‌الله

۲۱- در موارد ذیل چون تعداد اعضا شوراها افزایش یافته است و باتوجه به ماده ۷۵ موضوع ماده ۴۹ مصوبه موجب هزینه عمومی است و طریق جبران آن مشخص نشده است ، لذا این موارد مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی شناخته شد:

بند (۱ و ۲) ماده (۴) موضوع ماده (۶) ، ماده (۵) موضوع ماده (۷) ، بندهای (الف، ب، ج، د، ه، و، ز، ح، ط) ماده (۷) موضوع ماده (۹) ، تبصره (۱) ماده (۱۰) موضوع ماده (۱۲) ، تبصره (۱ و ۲) ماده (۱۰) موضوع ماده (۱۲) ، تبصره (۱) ماده (۱۱) موضوع ماده (۱۳) ، تبصره (۱) ماده (۱۴) موضوع ماده (۱۶) .
۲۲- بند (۹) ماده (۶۸) موضوع ماده (۴۰) ، بند (۴) ماده (۷۰) موضوع ماده (۴۳) ، بند (۴) ماده (۷۷) موضوع ماده (۵۱) ، بند (۳) ماده (۷۷) مکرر (۱) موضوع ماده (۵۲) از این جهت که ابهام شمول وظائف قوه قضائیه را دارد باید روشن شود تا اظهار نظر گردد.

دبیر شورای نگهبان

احمد جنتی

۳۶۱